

R A P P O R T Nr. 62

STARTBAANOVEREENKOMST - EVALUATIE

5 maart 2004

RAPPORT Nr. 62

Onderwerp: Startbaanovereenkomst – evaluatie

Volgens artikel 48 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, dienen de interprofessionele sociale gesprekspartners ieder jaar een evaluatie te maken van het globale hoofdstuk over het startbanenplan.

Die evaluatie moet onder meer slaan op de naleving van de aanwervingsquota voorzien in artikel 39 van genoemde wet en op de verdeling van de nieuwe tewerkstelling tussen mannen en vrouwen.

De bespreking van dat punt werd toevertrouwd aan een gemengde commissie NA-CRB.

Op verslag van die commissie hebben de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven op 5 maart 2004 het volgende evaluatierapport aangenomen.

X X X

Inhoudsopgave

I	INLEIDING	4
II	STANDPUNT VAN DE RADEN.....	5
II.1	DOELSTELLINGEN.....	5
II.1.1	<i>Prioriteit aan laaggeschoolde schoolverlatende jongeren via cascadesysteem</i>	<i>5</i>
II.1.2	<i>Beoordeling van de collectieve verplichting : aanwerving 4de %-startbanen</i>	<i>6</i>
II.2	ANALYSE OP BASIS VAN DE BESCHIKBARE STARTBAANGEGEVENS.....	8
II.2.1	<i>Gegevensbank FOD WASO</i>	<i>9</i>
II.2.2	<i>RSZ-gegevens</i>	<i>14</i>
II.3	SLOTBESCHOUWINGEN	15
II.3.1	<i>Evaluatie van de vier percent.....</i>	<i>15</i>
II.3.2	<i>Evaluatie van het bedrag dat aan opleiding wordt besteed (10%).....</i>	<i>16</i>
II.3.3	<i>SBO volgens geslacht</i>	<i>17</i>
II.3.4	<i>Andere elementen.....</i>	<i>17</i>
III	BRONVERMELDING.....	18
IV	BIJLAGE : VRIJSTELLINGEN OP BASIS VAN ART. 40, 41, 42	19

RAPPORT VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD EN DE CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

I Inleiding

Volgens artikel 48 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, dienen de interprofessionele sociale gesprekspartners ieder jaar een evaluatie te maken van het globale hoofdstuk over het startbanenplan, dat op 1 april 2000 is ingevoerd ter vervanging van de jongerenstages. Deze evaluatie heeft echter lang op zich laten wachten wegens de beperkte beschikbaarheid van (statistische) gegevens om deze evaluatie op een objectieve manier te kunnen realiseren. Op basis van de beschikbare gegevens en analyses kunnen wel reeds een aantal globale beoordelingen gemaakt worden.

In een eerste deel worden de doelstellingen van het startbanenplan die als leidraad voor deze evaluatie zullen dienen in herinnering gebracht. Een concrete becijfering van de globale 4%-doelstelling voor de privé-sector die de CRB en NAR jaarlijks dienen te evalueren komt aan bod. Daarna schenken we aandacht aan de beschikbare gegevens die een beperkte evaluatie mogelijk maken. Voor een echte evaluatie van de doelstellingen van het startbanenplan werd gerekend op de uitkomsten van de econometrische analyses die een ploeg wetenschappers van de Universiteit van Luik, de Vrije Universiteit Brussel en het CIRIEC werd gevraagd voor te bereiden. In het recent beschikbaar gekomen 'definitieve verslag' zijn de resultaten van deze econometrische analyses echter nog niet beschikbaar¹ (CIRIEC-ULG-VUB, 2003). Enkel wanneer men meer zicht kan krijgen op de toestand van de jongeren na de afloop van de startbaan kan een uitspraak gedaan worden over de duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt. De vraag is in welke mate dit econometrisch deel nog aandacht zal krijgen.

De Raden kunnen niet evalueren of de werkgevers het bedrag bedoeld in art. 33§2 werkelijk hebben besteed aan de vorming van nieuwe werknemers, bij gebrek aan informatie terzake. Deze informatie wordt enkel overhandigd aan de ondernemingsraad, vakbondsafgevaardigden... Aan de federale overheidsdienst wordt enkel gesignaleerd dat er van deze mogelijkheid gebruik gemaakt wordt.

Dit verslag houdt geen rekening met de programmawet die na de werkgelegenheidsconferentie op tafel werd gelegd en het startbanenplan opnieuw sterk wijzigt en vereenvoudigt.

¹ In een later stadium zou de econometrische analyse toch nog verricht worden. Van zodra de FOD WASO over resultaten beschikt zullen de raden worden ingelicht.

II STANDPUNT VAN DE RADEN

II.1 Doelstellingen

II.1.1 Prioriteit aan laaggeschoolde schoolverlatende jongeren via cascadesysteem

Het startbanenplan, dat het vroegere systeem van RVA-stagiairs vervangt (kb nr. 230 uit 1983), moet gezien worden als het antwoord van de Belgische regering op het eerste en tweede werkgelegenheidsrichtsnoer in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie, gelanceerd op de Top van Luxemburg in 1997. Daarin wordt de lidstaten aanbevolen om een nieuwe start te bieden aan elke jongere vooraleer hij zes maanden werkloos is, en dit onder de vorm van opleiding, van omscholing, van beroepservaring, van tewerkstelling of van elke andere maatregel die zijn beroepsinschakeling zou bevorderen.

In de memorie van toelichting werd expliciet gemeld dat elke jongere binnen de 6 maanden na het verlaten van de school toegang moet krijgen tot de arbeidsmarkt. Een bijzondere aandacht moest uitgaan naar laaggeschoolden (jongeren die de school verlaten met een te zwakke kwalificatie), dit onder de vorm van een tussenkomst in de loonkosten (wetsontwerp ter bevordering van de werkgelegenheid, blz. 8-9).

In tegenstelling tot het systeem van de RVA-stagiairs dat toegankelijk was voor alle werkzoekenden van minder dan 30, werd in deze wet een cascadesysteem uitgewerkt voor de vaststelling van de beoogde doelgroep. Drie opeenvolgende categorieën jongeren die kunnen genieten van de maatregel:

- 1 Categorie A (prioritaire doelgroep) :**
 - a alle jongeren die niet meer onderworpen zijn aan de schoolplicht;
 - b minder dan 25 jaar oud zijn;
 - c en sedert minder dan zes maanden, hetzij geen lessen meer volgen in het voltijds of deeltijds onderwijs, hetzij niet meer deelnemen aan een inschakelingsparcours;
- 2 Categorie B :**

Bij een tekort aan jongeren in categorie A, wordt de doelgroep uitgebreid tot alle werkzoekende van minder dan 25 jaar.
- 3 Categorie C:**

Bij een tekort aan jongeren in categorie B, wordt de doelgroep uitgebreid tot alle werkzoekenden van minder dan 30 jaar (art. 23§1 wet).

Het tekort werd vastgesteld door de subregionale tewerkstellingscomités (STC) waardoor ingespeeld kon worden op de lokale situatie van de arbeidsmarkt. Toch moet dit genuanceerd worden aangezien het STC van de woonplaats (inschrijving) van de jongere (werkzoekende) in aanmerking wordt genomen en niet het STC van de plaats van de vestiging van de onderneming. Daaruit volgt bvb dat een 29 jarige jongere werkzoekende uit Kortrijk (STC waar alle categorieën van de doelgroep zijn toegelaten) in een bedrijf uit Moeskroen (STC waar enkel doelgroep A is toegelaten) wel een Rosettabaan kon innemen, terwijl de jongere van 29 uit Moeskroen niet in aanmerking kwam voor een Rosettabaan in Moeskroen, maar ook niet in Kortrijk, wat gezien de lokale arbeidsmarkt niet zo logisch is.

II.1.2 Beoordeling van de collectieve verplichting : aanwerving 4de %-startbanen

In artikel 48 van de wet wordt gevraagd dat de beide Raden ieder jaar zouden nagaan of alle werkgevers uit de privé-sector de gezamenlijke doelstelling (4de %) hebben bereikt. Om te berekenen of aan deze doelstelling is voldaan moet echter eerst de exacte omvang van de doelpopulatie berekend worden.

Berekeningsmethode van de doelpopulatie

Art. 39§2 bepaalt dat iedere werkgever uit de private sector die ten minste vijftig werknemers in dienst heeft, nieuwe werknemers in dienst moet nemen ten belope van 3 % van zijn personeelsbestand, uitgedrukt in voltijdse eenheden (VTE), van het tweede trimester van het voorgaande jaar.

Deze individuele verplichting geldt niet voor :

- de publieke sector (incl. de daarmee gelijkgestelde non-profitsector), waarvoor een verplichting van 1,5 % geldt;
- de sector van het onderwijs, vrijgesteld volgens art. 40 van de wet.

Werkgevers in moeilijkheden, werkgevers die zich ertoe verbinden bijkomende werkgelegenheid te creëren of sectoren die een redelijke inspanning doen voor de werkgelegenheid kunnen van de minister van Tewerkstelling en arbeid een gehele of gedeeltelijke vrijstelling krijgen op basis van resp. art 40, 41, en 42 van de wet. Als bijlage wordt er meer detail verstrekt over de lopende vrijstellingen. Werkgevers in moeilijkheden uit de privé-sector (366) hebben volgens de cijfers van de FOD WASO een vrijstelling ten belope van 3.400 VTE. Werkgevers die een tewerkstellingsakkoord hebben gesloten en die volgens art. 41 worden vrijgesteld schiepen 847 extra banen voor jongeren, terwijl ze er maar 694 hadden moeten creëren om aan hun wettelijke verplichting te voldoen. Ten laatste zijn er ook volledige sectoren (gedefinieerd op basis van het paritair comité) die vrijgesteld worden van de verplichting, wat helemaal niet belet dat ook in die paritaire comités startbanen worden gecreëerd. Op basis van de RSZ-cijfers van het aantal werknemers (VTE) tewerkgesteld in ondernemingen met meer dan 50 arbeidsplaatsen kunnen we ervan uitgaan dat iets meer dan 2.000 startbanen niet gecreëerd moeten worden.

Naast de individuele verplichting van 3 % moeten de werkgevers uit de private sector allen samen, ongeacht het aantal werknemers dat ze tewerkstellen, een bijkomend % aanwerven samen 4%. Dit betekent dat de kleine ondernemingen (tot 50 werknemers), die niet onder de individuele verplichting van 3 % vallen, kunnen bijdragen tot het bereiken van de globale doelstelling van 4 %.

Bepaling van de omvang van de doelpopulatie

Het aantal startbanen in een bepaald jaar, uitgedrukt in voltijdequivalenten, moet minstens gelijk zijn aan 4 % van het personeelsvolume uit het tweede kwartaal van het voorgaande jaar, uitgedrukt in voltijdequivalenten, van die bedrijven (de juridische eenheid is volgens de wet de werkgever, niet de lokale eenheid of technische bedrijfseenheid) die meer dan 50 personen tewerkstellen op 30 juni van het voorgaande jaar (art. 39§3 van de wet en art 8 van het KB van 30 maart 2000 zoals vervangen door het KB van 23 maart 2001). Om de 4% te berekenen bepalen we eerst welke personeelsbestanden van welke bedrijven in aanmerking moeten genomen worden.

De individuele verplichting van 3 % geldt voor alle werkgevers die meer dan 50 werknemers (arbeidsplaatsen) tewerkstellen op de laatste dag van het 2de kwartaal van het voorgaande jaar, waarvoor patronale sociale bijdragen voor één of meerdere sectoren worden betaald (art. 1, 4° van het KB van 30 maart 2000, zoals gewijzigd door het KB van 23 maart 2001). Deze statistiek kunnen we voor de privé-sector afleiden uit de statistieken van de RSZ (beige brochure).

Er weze opgemerkt dat voor het berekenen van het personeelsbestand van uitzendbedrijven de uitzendkrachten die ter beschikking gesteld worden van gebruikers niet meegeteld worden voor de 3 %-verplichting. Ook bij de ondernemingen die gebruik maken van uitzendkrachten worden deze niet meegerekend voor het bepalen van de individuele verplichting. Voor het nagaan echter van het 4de % moeten zij wel meegerekend worden in de gebruikende onderneming (art. 1, 4° van het kb van 30 maart 2000 zoals gewijzigd door kb van 23 maart 2001). Bij de analyses naar bedrijfstak moet daarmee rekening gehouden worden.

Een aantal speciale categorieën worden eveneens buiten beschouwing gelaten wanneer het totaal van de personeelsbestanden moet worden berekend :

- de werknemers met een startbaan (art. 39, §4 van de wet) ;
- de stagiairs, de jongeren en de daarmee gelijkgestelde personen (art. 54, §1, derde lid) die overeenkomstig KB nr. 230 worden tewerkgesteld;

In de bedrijven die een aangifte doen bij de RSZ² werkten op 30 juni 2002 1.825.013 personen, uitgedrukt in voltijdequivalenten, in ondernemingen met 50 en meer werknemers. Niet al deze bedrijven zijn onderworpen aan de 3% verplichting.

In de bedrijfstak 'L : Overheidsadministratie', onderworpen aan een 1,5%-verplichting werkten er 200.116 personen en in de bedrijfstak 'M : Onderwijs'³ nog eens 287.258. Deze twee bedrijfstakken maken in dit kader deel uit van de overheids- (of publieke) sector.

Alle andere bedrijfstakken vormen samen de privé-sector. Er moet op gewezen worden dat in de RSZ-publicaties de publieke sector anders gedefinieerd wordt en dat de autonome overheidsbedrijven volgens de RSZ behoren tot de publieke sector, in tegenstelling tot wat het geval is in dit verslag.

Aangezien het onmogelijk is werkgelegenheidscijfers te verkrijgen over de non-profitsector op basis van de definitie in de wet (combinatie van paritair comité en juridische vorm van de onderneming) benaderen⁴ we de omvang van de non-profitsector per bedrijfstak op basis van de RSZ-gegevens over de sociale maribel. Daaruit blijkt dat zowat 171.126 personen werken in bedrijven met meer als 50 werknemers uit de non-profitsector, waarvoor enkel een verplichting van 1,5 % geldt.

Op basis van de hierboven gemelde vooronderstellingen van het secretariaat, de werkgelegenheidscijfers (VTE) van de RSZ en rekening houdende met de vrijstellingen, kunnen we becijferen dat het aantal te creëren startbanen voor de ganse privé-sector op ongeveer 39.000 voltijdequivalenten ligt of zowat 43.000 startbanen voor 2003, wil men voldoen aan het vereiste 4de procent.

² De RSZPPO (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Plaatselijke en Provinciale Besturen) laten we buiten beschouwing gezien het overgrote deel publieke werkgelegenheid betreft.

³ Van startbanen vrijgestelde sector.

⁴ De FOD WASO meldt dat ook ziekenfondsen en sommige vzw's uit de socio-culturele sector tot de non-profitsector behoren maar niet in aanmerking komen voor de sociale maribel.

Tabel 1 : Opbouw berekening 4%-doelstelling, werknemers (in VTE) in ondernemingen onderworpen aan de RSZ

	op 30 juni 2000			op 30 juni 2001			op 30 juni 2002		
	< 50	50+	totaal	< 50	50+	totaal	< 50	50+	totaal
1. globale economie	846.862	1.788.750	2.635.612	849.215	1.832.686	2.681.902	839.313	1825013	2664326
<i>L : Overheidsadministratie</i>	3.599	196.786	200.386	3.562	199.922	203.483	3414	200116	203530
<i>M : Onderwijs</i>	14.498	276.489	290.987	14.263	282.326	296.589	14441	287258	301698
2. privé-sector	828.765	1.315.474	2.144.239	831.390	1.350.439	2.181.830	821459	1337640	2159098
<i>overige non-profit sector</i>	68.598	158.967	227.565	2.448	177.899	180.347	69790	171126	240916
3. privé-sector, excl. non-profit	760.167	1.156.507	1.916.674	828.942	1.172.540	2.001.482	751668	1166514	1918182
reeds actieve startbanen (in VTE), bron RSZ-bestanden	30	729	760	2.355	18.906	21.261	2076	17811	19888
4. privé-sector, excl. non-profit en actieve startbanen	760.136	1.155.778	1.915.914	826.588	1.153.634	1.980.222	749592	1148703	1898295
4%-doelstelling privé in VTE	2001 :	46.231		2002 :	46.145		2003 :	45.948	
4%-doelstelling privé in personen	2001 :	52.655		2002 :	51.330		2003 :	51.110	
Vrijstellingen :									
5. individuele vrijstellingen art. 40		3.491			3.491			4.656	
6. sectorale vrijstellingen art. 42		2.057			2.057			2.057	
7. vrijstellingen art. 41		847			847			530	
4%-doelstelling in VTE	2001 :	39.836		2002 :	39.750		2003 :	38.706	
4%-doelstelling in personen	2001 :	45.371		2002 :	44.216		2003 :	43.054	

Noot : de non-profitsector werd gedefinieerd op basis van de sociale maribelwetgeving⁵ (RSZ)

Bron : RSZ, loontrekkende werkgelegenheid (beige brochure) ; FOD WASO ; eigen berekeningen secretariaat

II.2 Analyse op basis van de beschikbare startbaangegevens

De Raden beschikken over twee soorten administratieve gegevensbestanden. Enerzijds houdt de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, arbeid en sociale betrekkingen (FOD WASO) continu de gegevens bij over de startbanen (lopende en niet meer lopende contracten). Op onregelmatige tijdstippen ontvangen de Raden twee soorten bestanden met een stand van zaken.

Statistieken over het aantal startbanen op maandbasis worden aangeleverd opgesplitst naar geslacht en regio.

Daarnaast beschikken de Raden over een versie van het volledige startbanenbestand, waarin de situatie op 12 maart 2003 wordt weergegeven, bijna drie jaar na de invoering van de maatregel. Blijkt dat op dat moment nog iets meer dan 26.000 jongeren, waarvan iets minder dan 24.000 in de privé-sector (excl. non-profit) met een startbaanovereenkomst aan de slag waren. De FOD WASO had wel een achterstand bij het ingeven van de contracten in het databestand. Deze bedroeg zo'n 7.500 contracten, waardoor het aantal startbanen eigenlijk in de buurt lag van 33.500 of 31.000 in de privé-sector⁶. Er weze opgemerkt dat vanaf 1 januari 2004 geen gegevens meer overgemaakt moeten worden aan de FOD WASO.

⁵ Er moet wel op gewezen worden dat een aantal ondernemingen en organisaties zoals bv. ziekenfondsen wel tot de non-profitsector behoren (volgens de definitie van de wet op de startbanen) maar niet tot het bereik van de sociale maribel. Het totale werknemersbestand in de non-profitsector volgens de definitie van de wet is uit geen enkele statistische bron rechtsreeks en zonder problemen af te leiden, gezien zowel het paritair comiténummer als de juridische vorm van de onderneming moeten gecombineerd worden.

⁶ Uitgedrukt in voltijdequivalenten is dit 27.960 :

- 27.061 types I (gewone arbeidsovereenkomst);
- 899 types II (arbeidsovereenkomst gecombineerd met een opleiding) en III (leerovereenkomst), die als 899 voltijdequivalenten worden beschouwd.

Anderzijds dienen de startbanen eveneens gemeld te worden op de kwartaalaangifte van de ondernemingen aan de RSZ. De RSZ controleert eerst of een onderneming aan de 3 %-vereiste voldoet alvorens bijdrageverminderingen voor de laaggeschoolden toe te kennen aan de ondernemingen. De controle gebeurt door het opvragen van de informatie bij de FOD WASO. Uit het meest recente RSZ-bestand blijkt dat ongeveer 21.000 startbanen gekend zijn bij de RSZ.

In de RSZ-bestanden is er dan ook waarschijnlijk sprake van een sterke onderschatting van het aantal startbanen. Anderzijds moet opgemerkt worden dat voor de startbanen die wel werden aangegeven bij de RSZ de datum van uit-dienst hoogstwaarschijnlijk veel beter ingevuld is op de RSZ-documenten. Niettegenstaande de verplichting van de jongere om bij het voortijdig beëindigen van een startbaan aangifte te doen bij de FOD WASO, gebeurt dat in de praktijk bijna nooit.

We mogen er dus van uitgaan dat het aantal startbanen in het gegevensbestand van de FOD WASO een overschatting inhoudt, maar in het bestand van de RSZ een onderschatting.

Om toch een aantal beschouwingen te kunnen maken baseren we ons op deze beide onvolledige bestanden. Voor een aantal structuurkenmerken van de globale loontrekkerspopulatie diende het secretariaat eveneens beroep te doen op RSZ-gegevensbestanden.

II.2.1 Gegevensbank FOD WASO

De gegevens die de Secretariaten van de FOD WASO hebben ontvangen zijn zoals reeds gezegd van tweërlei aard. Enerzijds gaat het over de maandelijkse instroom en uitstroom in Rosetta-jobs, m.a.w. hoeveel nieuwe contracten zijn er in de loop van een maand bijgekomen en hoeveel contracten zijn er stopgezet (voor zover dat gemeld wordt, zoniet wordt de startbaan na 12 maand automatisch geschrappt). Dit zijn globale cijfers waarvoor enkel de opsplitsing tussen geslacht, leeftijdscategorie (-25, 25+) en regio van de werknemer beschikbaar is. Een opsplitsing van de privé-en publieke sector is niet mogelijk. Ook de non-profitsector als onderdeel van de privé-sector kan niet afgezonderd worden. Deze tabellen worden enkel als globaal overzicht van de maandelijkse ontwikkeling opgenomen.

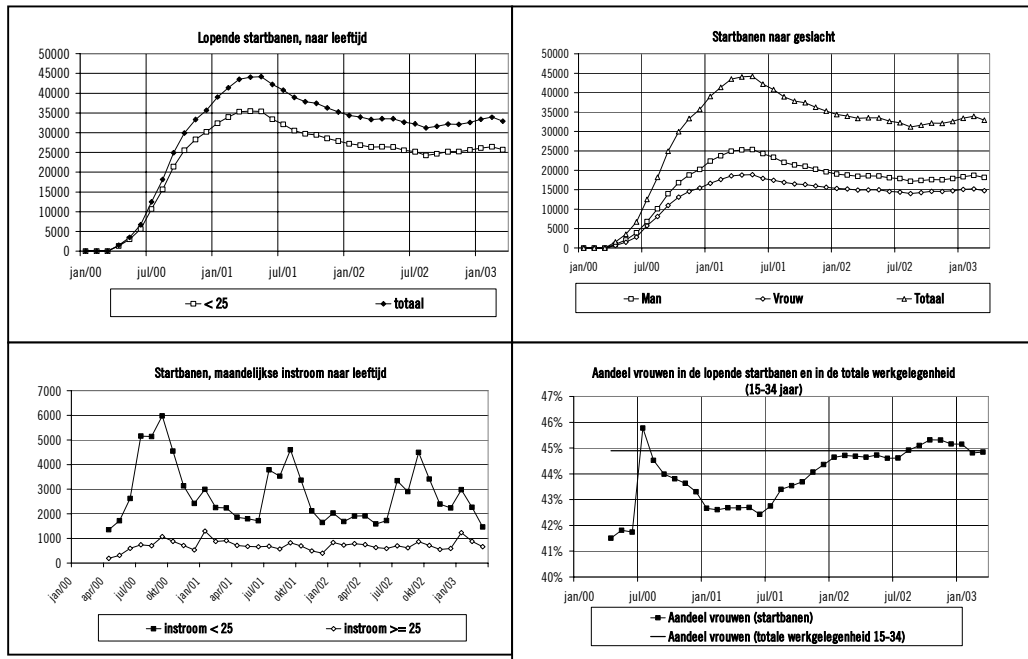
Anderzijds beschikken wij over het aantal (lopende) Rosetta-contracten, op datum van 12 maart 2003, rekening houdende met het feit dat 7.500 contracten niet in het bestand zijn opgenomen. In dit bestand beschikken wij over een groot aantal opsplitsingsvariabelen, op basis waarvan een aantal interessante kruistabellen aangemaakt kunnen worden.

Maandgegevens april 2000-juni 2003

We stellen vooral het sterk seizoengebonden karakter van de aanwervingen vast. Piekmomenten van de aanwerving van jongeren onder de 25 jaar (categorieën A en B) vallen duidelijk in juli tot oktober, na het afstuderen van school. De aanwerving van jongeren vanaf 25 jaar (categorie C) is meer gelijkmatig gespreid over het jaar, met een lichte piek in januari. Eveneens is duidelijk dat de aanwervingen tijdens de piekmaanden in 2001 en 2002 lager uitvielen dan in 2000, bij de lancering van de maatregel, wat tot uiting komt in de grafiek met het totaal aantal lopende startbanen, die sedert mei 2001 continu blijft dalen.

De uitstroom uit de startbanen wordt vanaf mei 2001 namelijk groter dan de instroom. De curve van de uitstroom volgt de curve van de instroom met ongeveer 12 maanden vertraging. De vertraging van de conjunctuur brengt met zich mee dat de bedrijven die met minder vraag geconfronteerd worden nieuwe aanwervingen uitstellen. De jongens maken, zoals het geval in de totale werkgelegenheid, het overgrote deel uit van de startbanen. Toch is sedert midden vorig jaar het aandeel van de meisjes in de startbanen tot boven hun aandeel in de totale werkgelegenheid (15-34 jaar) uitgestegen (zie grafiek).

Grafiek 1 : Lopende startbanen naar geslacht, instroom en uitstroom naar leeftijdscategorie

Bron : FOD WASO

Gegevensbestand met stand van zaken op 12 maart 2003

In deze paragraaf analyseren we in het kort de kenmerken van de jongeren die in de privé-sector⁷, exclusief de non-profitsector⁸ in een startbaan werkzaam zijn op datum van 12 maart 2003. In tegenstelling tot de studie van de Universiteit van Luik betreft het hier dus niet alle startbanen die sinds het begin ooit zijn afgesloten, maar wel de op 12 maart 2003 actieve startbanen.

De personen die aangeworven worden met een startbaanovereenkomst kunnen, drie jaar na de invoering van de maatregel, als volgt beschreven worden.

⁷ Zoals in het eerste deel definiëren we de privé-sector in de verschillende statistieken door van de globale economie de bedrijfstakken 'L:Overheidsadministratie' en 'M: Onderwijs' in mindering te brengen. Deze definitie stemt bijna perfect overeen met de privé-sector in de nationale rekeningen. Er moet wel rekening mee worden gehouden dat in vergelijking met de statistieken die de RSZ zelf publiceert de autonome overheidsbedrijven zoals de Post, Belgacom, de NMBS, ex-Sabena voor onze analyses niet tot de publieke sector maar wel tot de privé-sector behoren.

⁸ Gezien deze sector, zoals de publieke sector, niet onderworpen is aan de 3 %-verplichting maar aan een 1,5 % verplichting, wordt die niet in beschouwing genomen voor de beoordeling van het 4de %.

Vooraf in Vlaanderen

Twee derde van de startbanen wordt ingevuld door jongeren uit Vlaanderen, iets meer dan een vierde door jongeren uit Wallonië. Deze verdeling is iets gunstiger voor Vlaanderen, althans in vergelijking met de verdeling van de werkgelegenheid naar gewest van de lokale bedrijfszetels. Wanneer we de vergelijking maken met de regionale structuur van de jongerenwerkloosheid dan valt op dat slechts 30 % van de jeugdige werklozen in Vlaanderen woont.

Het is dus niet zo dat de startbanen worden gecreëerd in de regio's met de hoogste jongerenwerkloosheid, wel in de regio's met de hoogste werkgelegenheid. Dit vloeit ook voort uit het mechanisme van de startbaanverplichting: een % berekend op de totale werkgelegenheid in het bedrijf. Verder valt op dat door de uitbreiding van het bereik tot doelgroep C (+25 jarigen) in de meeste Vlaamse stc's en Brussel het aandeel van deze categorie in de startbanen groter is.

Tabel 2 : Startbanen naar regio en doelgroep

	aandeel	A1	A2	B	C	n.b.	
Brussel	8%	26%	0,1%	44%	25%	5%	100%
Vlaanderen	66%	35%	0,0%	43%	18%	4%	100%
Wallonië	26%	31%	0,7%	57%	8%	3%	100%
Eindtotaal	100%	33%	0,2%	46%	16%	4%	100%

Noot : A1 jongeren einde schoolplicht < 6 maanden en < 25 jaar
 A2 jongeren die een inschakelingsparcours hebben beëindigd
 B jongeren < 25 jaar werkzoekend
 C jongeren < 30 jaar werkzoekend
 D niet gemeld

Bron : FOD WASO, eigen berekeningen secretariaat.

Weinig laaggeschoolden⁹

We stellen vast dat slechts één derde van de jongeren in een startbaan laaggeschoold (minder dan een diploma hoger secundair onderwijs op zak heeft) is. Bij de vrouwen is zelfs gemiddeld iets minder dan 28 % laaggeschoold, tgv. iets minder dan 40 % bij de mannen. Onder de prioritaire doelgroep is slechts 20 % laaggeschoold. Dit wijst erop dat laaggeschoolden, in het bijzonder de vrouwen (ongeacht de doelgroep) het steevast veel moeilijker blijven hebben om een (nochtans gesubsidieerde) baan vast te krijgen.

Vergeleken met de totale werkgelegenheid van jongeren in de leeftijdscategorie 15-25 jaar (bron Arbeidskrachtenenquête) stellen we vast dat – behalve in de doelgroep van de schoolverlaters - de laaggeschoolden sterker aanwezig zijn in startbanen (gemiddeld 34 %) dan in de totale werkgelegenheid (20%). Een correctere vergelijking betreft de aanwervingskansen voor laaggeschoolde jongeren op de globale arbeidsmarkt. Ter zaken beschikken de Raden niet over recente gegevens. Wat schoolverlaters betreft biedt het startbanenplan geen betere kansen voor laaggeschoolden, nochtans is het duidelijk dat onder de laagst geschoolden de kans op werkloosheid een jaar na het afstuderen het grootst is (voor Vlaanderen is dit 35% tgv. 11% gemiddeld (VDAB, 2003, blz. 12)). Wat de werklozen betreft moet erop gewezen worden dat de jongerenwerkloosheid nog altijd voor zowat de helft bestaat uit laaggeschoolden. De

⁹ Volgende diploma's worden als laaggeschoold beschouwd : lager onderwijs, lager middelbaar onderwijs, tweede graad (4de jaar) ASO/TSO/KSO/BSO, getuigschrift van de leertijd (middenstandsléercontract), derde graad (6de jaar) BSO, derde jaar van de derde graad (7de specialisatiejaar) zonder getuigschrift HSO.

prioritaire doelgroepen geraakten dus overeenkomstig het startbanenplan in zijn vroegere vorm nauwelijks beter aan het werk.

Tabel 3 : Doelgroepen naar geslacht en opleidingsniveau

	opleiding	man	vrouw	gemid.
A1	laag	26,5%	15,3%	20,9%
	midden-hoog	73,5%	84,7%	79,1%
Totaal A1		100,0%	100,0%	100,0%
A2	laag	70,3%	80,0%	72,3%
	midden-hoog	29,7%	20,0%	27,7%
Totaal A2		100,0%	100,0%	100,0%
B	laag	47,0%	36,1%	42,5%
	midden-hoog	53,0%	63,9%	57,5%
Totaal B		100,0%	100,0%	100,0%
C	laag	39,5%	31,5%	36,3%
	midden-hoog	60,5%	68,5%	63,7%
Totaal C		100,0%	100,0%	100,0%
D	laag	49,6%	40,2%	45,7%
	midden-hoog	50,4%	59,8%	54,3%
Totaal D		100,0%	100,0%	100,0%
	Som laag	39,8%	27,8%	34,5%
	Som midden-hoog	60,2%	72,2%	65,5%
Eindtotaal		100,0%	100,0%	100,0%

Bron : FOD WASO

Bijna uitsluitend normale arbeidsovereenkomsten

Wanneer we nagaan welke types startbanen actief zijn, dan komen we tot de vaststelling dat de overgrote meerderheid (96%) bestaat uit gewone arbeidsovereenkomsten van bepaalde of onbepaalde duur. Slechts 0,6% bestaat uit overeenkomsten waarbij een arbeidsovereenkomst gecombineerd wordt met een opleiding en 2,3 % bestaat uit een opleiding zonder arbeidsovereenkomst. De mannen zijn duidelijk sterker aanwezig in startbanen waarin ook een opleiding wordt voorzien. De mogelijkheid tot sluiten van startbanen via de combinatie van werken en leren, aangepast aan laag of middelmatig geschoolde jongeren heeft niet geleid tot een aanzienlijke uitbreiding van het systeem, in tegenstelling tot de doelstelling (wetsontwerp, blz 10).

Tabel 4 : Contracttype naar geslacht

contracttype	geslacht			% kolomtotaal			% rijtotaal		
	man	vrouw	Eindtotaal	man	vrouw	Eindtotaal	man	vrouw	Eindtotaal
normale arbeidsovereenkomst	12710	10165	22875	96,4%	97,9%	97,1%	55,6%	44,4%	100,0%
combinatie arbeidsovereenkomst-opleiding	83	42	125	0,6%	0,4%	0,5%	66,4%	33,6%	100,0%
opleiding zonder arbeidsovereenkomst	317	133	450	2,4%	1,3%	1,9%	70,4%	29,6%	100,0%
n.b.	68	38	106	0,5%	0,4%	0,4%	64,2%	35,8%	100,0%
Eindtotaal	13178	10378	23556	100,0%	100,0%	100,0%	55,9%	44,1%	100,0%

Bron: FOD WASO

Voornamelijk doelgroep B

Bijna de helft van de Rosetta-jobs wordt ingenomen door Doelgroep B, die alle werkzoekenden van minder dan 25 jaar omvat. Slechts een derde bestaat uit de 'prioritaire' doelgroep van schoolverlaters (A1). Globaal genomen zijn de vrouwen ongeveer even sterk vertegenwoordigd in de Rosetta-jobs als in de totale werkgelegenheid van dezelfde leeftijdscategorie, maar bij de schoolverlaters wordt 1 op 2 Rosetta-jobs ingenomen door vrouwen, wat erop wijst dat de stijging van de werkgelegenheidsgraad bij jonge vrouwen verder gaat. Toch moet er nog op gewezen worden dat het vooral hooggeschoolde vrouwen betreft. Onder de laaggeschoolde schoolverlaters uit de prioritaire doelgroep (doelgroep A1) is 'slechts' 36,5 % vrouw, wat erop kan wijzen dat laaggeschoolde vrouwen minder makkelijk een job kunnen bemachtigen of dat er minder laaggeschoolde vrouwen zich aandienen op de arbeidsmarkt.

Tabel 5 : doelgroepen naar geslacht

geslacht	doelgroep					Eindtotaal
	A1	A2	B	C	D	
aandeel doelgroep	33,0%	0,2%	46,5%	16,3%	4,0%	100,0%
aandeel vrouwen	49,9%	21,3%	41,5%	40,2%	41,9%	44,1%

Bronnen: voor de startbanen, FOD WASO; voor de werkgelegenheid in de bedrijfstak, RSZ

Slechts een aantal bedrijfstakken bereiken afzonderlijk beschouwd de 4 %-doelstelling

Aangezien er bij de RSZ (nog) geen statistiek beschikbaar is die aangeeft hoeveel uitzendkrachten door ondernemingen met meer dan 50 werknemers worden tewerkgesteld, kunnen de Raden de becijfering van de doelpopulatie per bedrijfstak niet volledig nauwkeurig doen. Eigenlijk zou bij de gebruikende ondernemingen het aantal (VTE) uitzendkrachten bij de normale werkgelegenheid moeten geteld worden. In onderstaande tabel is dat dus niet het geval. De uitzendbedrijven (en hun tewerkstelling) zijn uiteraard wel onttrokken aan bedrijfstak 'K onroerende goederen, verhuur en diensten aan ondernemingen' om de doelstelling van deze bedrijfstak te bepalen.

Indien we veronderstellen dat de 7.500 startbaandossiers die nog niet door de FOD WASO in de gegevensbank zijn ingegeven op eenzelfde manier verdeeld zijn over de bedrijfstakken als bij die dossiers waarvoor de bedrijfstak wel gekend is, dan kunnen we het volgende vaststellen. In een drietal kleinere bedrijfstakken (die slechts 1,5 % van de werkgelegenheid in bedrijven met meer als 50 werknemers vertegenwoordigen) stijgt het aandeel startbanen boven de 4%-doelstelling uit. Het gaat om de bedrijfstakken 'Landbouw, jacht en bosbouw', 'Winning van delfstoffen' en 'Productie en distributie van elektriciteit, gas en water'. Drie bedrijfstakken uit de tertiaire dienstverlening (handel, horeca en diensten aan bedrijven) komen boven de 3 % uit. De overige bedrijfstakken zoals 'Industrie', 'Financiële instellingen', 'Onroerende goederen, verhuur en diensten aan bedrijven' en de 'Bouw' bengelen aan de staart met een score om en bij de 2%. Voor de bouwsector is dit natuurlijk te verklaren door de sectorale vrijstelling (PC 124). Niettegenstaande de algemene sectorale vrijstelling worden in de bouw toch meer dan 2 % jongeren via een Rosettajob aan het werk geholpen.

Laaggeschoolden vinden relatief makkelijker een startbaan in de bedrijfstakken zoals de 'Bouw', 'Gemeenschapsvoorzieningen', de horeca en de handel.

Tabel 6 : startbanen naar bedrijfstak, opleidingsniveau en 4%-doelstelling

Bedrijfstak	naacebel	Startbanen (opgehoogd)	aandeel laaggeschoold	aandeel bedrijfstak	% Startbanen
Landbouw, jacht en bosbouw	A	629	31,5%	0,1%	35,2%
Visserij	B	0		0,0%	0,0%
Wining van delfstoffen	C	87	27,9%	0,1%	4,9%
Industrie	D	8932	38,7%	35,1%	2,0%
Productie en distributie van elektriciteit, gas	E	922	7,1%	1,3%	6,1%
Bouwnijverheid	F	1303	63,5%	4,6%	2,1%
Groot- en kleinhandel, reparatie van auto's er	G	5730	41,7%	13,0%	3,3%
Hotels en restaurants	H	921	48,7%	1,6%	3,5%
Vervoer, opslag en communicatie	I	2409	39,8%	5,1%	3,7%
Financiële instellingen	J	2120	7,7%	8,5%	2,0%
Onroerende goederen, verhuur en diensten aa	K	2400	21,9%	9,0%	1,9%
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienst	N	4066	24,9%	13,1%	2,0%
Gemeenschapsvoorzieningen, sociaal-culturel	O	783	49,9%	1,9%	2,9%
privé-sector, excl. non profit		30328	34,5%	93,5%	2,4%

Bron: FOD WASO

II.2.2 RSZ-gegevens

De RSZ hebben nog weinig meerwaarde tgv. het bestand van de FOD WASO en gezien het veel beperktere aantal Rosetta's in het bestand is dit minder betrouwbaar en wordt dit niet verder geanalyseerd.

II.3 Slotbeschouwingen

De Raden brengen in herinnering dat zij volgens artikel 48 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid jaarlijks een globale evaluatie dienen te maken van het hoofdstuk over de startbanen. Die evaluatie moet onder meer slaan op de naleving van de aanwervingsquota voorzien in artikel 39 van genoemde wet en op de verdeling van de nieuwe tewerkstelling tussen mannen en vrouwen.

Bij die evaluatie hebben de Raden echter moeten vaststellen dat het cijfermateriaal dat hen werd bezorgd, niet definitief en volledig is, wat ook blijkt uit de hierboven geformuleerde opmerkingen. Uit de beschikbare gegevens kunnen dan ook geen sluitende conclusies worden getrokken, ze geven slechts een aanwijzing. Bovendien zal de FOD WASO vanaf 1 januari 2004 geen gegevens meer bijhouden over de startbanen, wat de adviesopdracht in de toekomst nog zal bemoeilijken.

Naar aanleiding van dit verslag willen de Raden wel de administratie van de FOD WASO en de RSZ bedanken voor hun verdienstelijke inspanningen om zo volledig mogelijke informatie aan de Secretariaten over te maken.

De Raden hebben pragmatisch willen te werk gaan, ondermeer gelet op de programmawet van 22 december 2003 die het startbanenplan sterk heeft gewijzigd en vereenvoudigd, omdat bepaalde aspecten ervan inadequaat bevonden werden.

Voorts heeft de omstandigheid dat het stelsel op deze manier wordt gewijzigd tevens als gevolg dat verschillende vaststellingen of conclusies die in deze evaluatie worden vermeld niet langer relevant zijn.

Het rapport gaat uit van de bestaande reglementering en heeft betrekking op de lopende SBO's.

II.3.1 Evaluatie van de vier percent

In artikel 48 van de wet van 24 december 1999 wordt gevraagd dat de Raden jaarlijks zouden nagaan of alle werkgevers uit de privé-sector de gezamenlijke doelstelling van 4% startbanen hebben gehaald.

De Raden zijn echter van mening dat slechts een correcte verificatie van die doelstelling kan gemaakt worden wanneer voor het bepalen van de doelpopulatie niet alleen de publieke sector maar ook de non-profit sector buiten beschouwing wordt gelaten, want bedrijven uit deze sector zijn ook onderworpen aan een lagere aanwervingsverplichting (1,5%) dan die uit de privé-sector (3%).

Het blijkt echter onmogelijk om op basis van de definitie in de wet een juiste berekening te maken van het totale werknemersbestand in de non-profit sector. Bijgevolg werd de omvang van de tewerkstelling in de non-profit benaderd op basis van de RSZ-gegevens over de sociale Maribel, wat een onderschatting is omdat er werkgevers zijn die wel tot de non-profit behoren maar niet in aanmerking komen voor de sociale Maribel.

Daarnaast zijn de Raden van oordeel dat bij de evaluatie van de 4% doelstelling ook rekening moet worden gehouden met de afwijkingen die zijn aangevraagd door bedrijven en sectoren, temeer omdat die bedrijven en sectoren daar andere engagementen op het vlak van tewerkstelling tegenover stellen.

Als men met al die elementen rekening houdt, dan bedraagt het aantal te creëren startbanen in de privé-sector, wil men voldoen aan de vereiste 4%, ongeveer 45.948 voltijdse equivalenten, terwijl het aantal effectief gecreëerde startbanen (vermeerderd met de vrijstellingen en eveneens uitgedrukt in voltijdse equivalenten) uitkomt op 35.203. Gelet hierop kunnen de Raden besluiten dat de startbaanverplichting voor 76,6 % werd nageleefd.

Bij dit resultaat merken de Raden op dat de studie van de interuniversitaire onderzoeksgroep CIRIEC-ULG-VUB (2003) aantoont dat de publieke sector, niettegenstaande een duidelijke geringere verplichting tot indienstneming en het genieten van afwijkingen, qua SBO begin 2001 een lager nalevingspercentage lijkt te hebben dan de privé-sector. De berekening van het nalevingspercentage op 31 maart 2003 voor de publieke sector wordt sterk bemoeilijkt doordat de exacte omvang van de publieke werkgelegenheid (overeenkomstig de startbaanwetgeving), uitgedrukt in voltijdequivalenten en in instellingen met meer dan 50 werknemers op dit ogenblik niet gekend is. Daarenboven dient eveneens rekening te worden gehouden met vrijstellingen (vb. volledige onderwijssector, vrijstellingen van gemeenten en intercommunales, OCMW's...).

De resultaten voor zowel de privé- als publieke sector moeten gezien worden in het licht van de impact van de economische conjunctuur, waarnaar de studie van de interuniversitaire onderzoeksgroep eveneens verwijst (CIRIEC-ULG-VUB, 2003).

II.3.2 Evaluatie van het bedrag dat aan opleiding wordt besteed (10%)

Zoals vermeld in het verslag, beschikken de Raden niet over voldoende informatie om te evalueren of de werkgevers het bedrag bedoeld in artikel 33, § 2 van genoemde wet daadwerkelijk hebben besteed aan de vorming van nieuwe werknemers.

Uit de toelichting van de vertegenwoordigers van de FOD WASO naar aanleiding van de opmaak van dit rapport bleek dat er sinds de invoering van een nieuw model van startbaanovereenkomst niet meer wordt gevraagd naar de wijze van besteding van het bedrag bestemd voor opleiding. Aan de FOD WASO moet enkel gesignaleerd worden of van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt.

De informatie over de daadwerkelijke besteding van dit bedrag is daarom enkel terug te vinden in de jaarlijkse verslagen van de werkgever aan de ondernemingsraad of, bij ontstentenis ervan, de vakbondsafvaardiging of, bij ontstentenis ervan, het STC, die daarop controle uitoefenen.

De FOD WASO beschikt wel over gegevens van een aantal werkgevers die van deze mogelijkheid gebruik maken. Uitgaande van die gegevens, en gelet op het feit dat hierover vanuit de Inspectie van de Sociale Wetten van de FOD WASO geen klachten van werknemersorganisaties en/of werknemers bekend zijn, kan op basis van genoemde aanwijzingen wel worden gesteld dat de ondernemingen die op dit mechanisme een beroep doen de verplichting in ieder geval wat het principe betreft naleven.

II.3.3 SBO volgens geslacht

Uit het rapport blijkt dat er een evenredige vertegenwoordiging is van mannen en vrouwen in de SBO's in verhouding tot hun aandeel in de totale werkgelegenheid. Het betreft echter vooral hooggeschoolde vrouwen, onder de laaggeschoolde schoolverlaters is de aanwezigheid van vrouwen beperkter (36,5%).

II.3.4 Andere elementen

a) kenmerken van de SBO's

Het rapport toont aan dat bijna de helft van de startbanen wordt ingenomen door de doelgroep B, die alle werkzoekenden minder dan 25 jaar omvat. De overgrote meerderheid van de startbanen bestaat uit gewone arbeidsovereenkomsten.

Uit de studie van de VUB, ULG en Ciriec blijkt dat de overgrote meerderheid van de overeenkomsten een duur van één jaar heeft. Dit betekent echter niet dat het gaat om contracten van bepaalde duur. Meer dan 40% van de contracten zijn van onbepaalde duur.

De Raden hadden in het kader van deze evaluatie ook graag het aantal voltijdse en deeltijdse SBO's gekend. Uit de toelichting van de vertegenwoordigers van de FOD WASO bleek echter dat de informatie waarover laatstgenoemde beschikte onvolledig was. Die gegevens kunnen wel, abstractie makend van de kwaliteit ervan, opgesplitst worden naargelang arbeidsregime, maar dan enkel voor de SBO's van type I, want de overeenkomsten van type II en III zijn alle deeltijds. Deze gegevens zijn echter nog niet beschikbaar.

b) de SBO volgens scholingsgraad

Uit de evaluatie blijkt dat twee derden van de jongeren met een startbaan hooggeschoold (vanaf een diploma hoger secundair onderwijs) is. Dit relatief belangrijke aandeel van hooggeschoolden moet echter genuanceerd worden want vergeleken met de totale werkgelegenheid van jongeren in de leeftijdscategorie 15 tot 25 jaar, zijn de laaggeschoolden sterker aanwezig in de startbanen (34%) dan in de totale werkgelegenheid (20%). De Raden zijn zich er evenwel van bewust dat er in vergelijking met hun werkloosheidsgraad een ondervertegenwoordiging is van laaggeschoolden in de startbanen.

c) De SBO volgens de regio's

Twee derde van de startbanen wordt ingevuld door jongeren uit Vlaanderen, iets meer dan een vierde door jongeren uit Wallonië. Deze verdeling is iets gunstiger voor Vlaanderen, althans in vergelijking met de verdeling van de werkgelegenheid naar gewest van de lokale bedrijfszetels. Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met de regionale structuur van de jongerenwerkloosheid dan valt op dat slechts 30% van de jongere werklozen in Vlaanderen woont.

Het is dus niet zo dat de startbanen worden gecreëerd in de regio's met de hoogste jongerenwerkloosheid, wel in de regio's met de hoogste werkgelegenheid.

d) De inschakeling van de jongeren op het einde van hun SBO

Voor dit luik moeten de Raden zich voorlopig baseren op de studie van Ciriéc-ULG-VUB. De FOD WASO beschikt niet over dergelijke gegevens en de RSZ kan deze informatie maar op termijn verstrekken (door een kruising te maken tussen het rijksregisternummer van de SBO-jongeren, begin en einde van hun startbaanovereenkomst en de LATG-gegevens).

Uit genoemde studie blijkt de relatief goede score in termen van beroepsinschakeling van de jongeren op het einde van hun (eerste) SBO, wat volgens de Raden te danken is aan het feit dat 40% van de jongeren voor onbepaalde duur wordt aangeworven. Slechts 10% à 15% van hen belandt terug in de werkloosheid in de loop van de eerste maanden na hun SBO.

Op basis van het concept van dit systeem valt op te merken dat deze aanwervingen voor onbepaalde duur de werkgevers niet vrijstellen van de aanwerving van nieuwe startbanen met als gevolg dat het personeelsbestand constant zou moeten aanzwellen, wat economisch problematisch en weinig realistisch is.

Wat de doeltreffendheid en de eventuele meeneem- en substitutie-effecten van de maatregel betreft, wachten de Raden op de wetenschappelijke resultaten van de aangekondigde econometrische studie van de CIRIEC. Tot dan kunnen zij hierover geen uitspraken doen.

e) Alternerend werken en leren

De Raden stellen vast dat het aantal SBO's van type I en II relatief beperkt is, namelijk gecumuleerd sinds 1 april 2000 voor type II 581 SBO's en voor type III 1.015 SBO's. Op 31 maart 2003 zijn er slechts 91 SBO's type II en 278 type III lopend. De nieuwe mogelijkheid tot het sluiten van startbanen via de combinatie van werken en leren, aangepast aan laag- of middelmatig geschoolde jongeren heeft dus niet geleid tot een aanzienlijke uitbreiding van het systeem, in tegenstelling tot de doelstelling van de maatregel.

De Raden stellen vast dat vanaf 1 januari 2004 de verschillende stelsels van alternerend leren en werken worden geïntegreerd in het stelsel van bijdragevermindering voor SBO's. Ze menen dat het voor de toekomst interessant zou zijn te weten hoe vaak een SBO wordt gesloten voor deze jongeren.

Tot slot dringen de Raden erop aan dat het tekort aan informatie waarop in dit rapport maar ook in genoemde studie werd gewezen, zeker wordt opgevangen en dat hen voorzover mogelijk betrouwbare en objectieve gegevens worden bezorgd. In dit kader benadrukken ze hoe belangrijk het is nuttige informatie te verkrijgen via onder andere de bestanden van de RSZ en rekening houdend met het streven naar vereenvoudiging dat op opportune wijze aan de in het SBO-stelsel aangebrachte wijzigingen ten grondslag heeft gelegen.

III. Bronvermelding

CIRIEC-ULG-VUB (2003), *Evaluation de la Convention Premier Emploi (Rapport final avril 2003), étude réalisée grâce au soutien financier du Ministère fédéral de l'Emploi et du Travail et de la Commission Européenne*, 101 blz.

VDAB (2003), *Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen 18e longitudinale studie juni 2001-juni 2002*, Brussel, VDAB-Databeheer en -analyse, 44 blz. + CD-Rom

IV Bijlage : Vrijstellingen op basis van art. 40, 41, 42

SPF EMPLOI, TRAVAIL et CONCERTATION SOCIALE

Administration de l'Emploi rue Belliard, 51 - 1040
Direction Insertion professionnelle BRUXELLES
Tél. (02)233 47 43 - Fax (02)233
48 55

Convention de premier emploi - Dispenses du 1-4-2000 au 31-12-2001
(chiffres cumulés)

Note importante: les dispenses octroyées en application des articles 9, 10 et 10bis de l'AR n° 230 restaient valables jusque leur extinction; certaines, octroyées encore début 2000, sont expirées début 2002 seulement.

Note pas moins importante: le fait d'être dispensé n'empêche pas certains employeurs d'engager tout de même des jeunes sous CPE... On ne peut donc pas dire que les dispenses octroyées constituent des pertes nettes en nombre d'ETP susceptibles de faire l'objet d'une occupation sous CPE.

Article 40 : employeurs en difficulté

Secteur privé: 366 (3490,87 ETP)
Secteur non-marchand: 135 (361,77 ETP)
Mutuelles: 36 (158,43 ETP)
Communes + intercommunales: 57 (746,89 ETP)
CPAS: 38 (259,37 ETP)

Total: 632 (5017,33 ETP)

Article 41 : conventions d'emploi

Nombre d'ETP en CPE non-engagées: 694,43
Nombre d'engagements de jeunes réalisés: 847 ETP
Gain net: 152,57 ETP

Article 42 : dispenses sectorielles

CP 124 - construction: 1.498 ETP
CP 126 - ameublement et industrie transformatrice du bois: 267,52 ETP
CP 140 - transport - soussecteurs 1 à 3 (bus + autocars): 44,81 ETP
Sous-CP 149.01 - électriciens: 247 ETP

Startbanen - cijfergegevens vrijstellingen dd. 31-3-2003

Artikel 40: totaal "verloren"(*) VTE: 4.655,53

Nederlandstalige lopende dossiers: 3.839,70 VTE

Franstalige lopende dossiers: 815,83 VTE(10)

Artikel 41: aantal gecreëerde arbeidsplaatsen: 529,63 VTE

Nederlandstalige lopende dossiers:

- 25 ondernemingen, goed voor een startbaanverplichting van 475,79 VTE
- de met deze werkgevers gesloten tewerkstellingsovereenkomsten in het kader van artikel 41 behelzen een gezamenlijke verbintenis tot het aanwerven van 1.021,70 VTE
- resterende (gedeeltelijke) startbaanverplichting: 12,37 VTE
- "verlies" aan banen: "negatief", d.w.z. winst van 558,28 VTE

Franstalige lopende dossiers:

de gezamenlijke startbaanverplichting bedraagt 113,65 VTE

de gesloten tewerkstellingsovereenkomsten behelzen een gezamenlijke verbintenis tot het aanwerven van 59,00 VTE

resterende (gedeeltelijke) startbaanverplichting: 26,00 VTE

"verlies" aan banen: 28,65 VTE

Artikel 42: totaal "verloren"(*) VTE: 2.057,43

PC 124 - bouw: 1.498 VTE

PC 126 - stoffering en houtbewerking: 267,52 VTE

PC 140 - vervoer - subsector bus- en autocardiens: 44,81 VTE

PsC 149.01 - elektriciens: 247 VTE

(*) het feit dat een onderneming of een sector vrijgesteld is belet niet dat daar verder nog startbaanovereenkomsten gerealiseerd worden; de aantallen werkelijk "verloren" VTE kunnen dus lager liggen.

⁽¹⁰⁾ Detail art. 40-FR:

	VTE
Privésector	385,30
Non-profit	22,36
Ziekenfondsen	20
Gemeenten	303,41
OCMW's	84,76
TOTAAL	815,83

Woonden, onder het voorzitterschap van de heer R. TOLLET, voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de heer P. WINDEY, voorzitter van de Nationale Arbeidsraad, de gemeenschappelijke plenaire vergadering van 5 maart 2004, bij :

LEDEN VAN DE CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN :

Organisaties die de industrie, het bank- en verzekeringswezen vertegenwoordigen : de heer ROOSENS.

Organisaties die de landbouworganisaties vertegenwoordigen : de heer de JAMBLINNE de MEUX.

Organisaties die de arbeiders en de verbruikcoöperaties vertegenwoordigen :

Algemeen Belgisch Vakverbond : de heer STRUYF.

Woonden de vergadering bij als deskundigen : mevrouw MAHEUX, de heer SMEETS.

LEDEN VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD :

WERKGEVERSORGANISATIES :

Verbond van Belgische ondernemingen : de heren DE KOSTER, TIMMERMANS.

Middenstandsorganisaties : de heer VAN LAER.

WERKNEMERSORGANISATIES :

Verbond van Belgische ondernemingen : mevrouw DUROI.

Algemeen Christelijk Vakverbond van België : de heer LEEMANS.

VERTEGENWOORDIGERS VAN DE OPENBARE BESTUREN :

Afgevaardigde Openbare instellingen : de heer PIRENNE.

Woonden de vergadering bij als deskundigen : de heren LEURS, VALENTIN.